

20 Οκτωβρίου, 1992

[ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΗΛΙΑΔΗΣ ΛΤΔ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 492/91).

Τελωνειακοί Δασμοί και Φόροι Κατανάλωσης — Υποχρέωση καταβολής δασμού — Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Επιβολή και Επιστροφή) τούτων Νόμος του 1967 (Ν.81/67) — Άρθρο 3(1) — Υποχρέωση καταβολής του καθοριζόμενου από το Νόμο δασμού — Δεν μπορεί να μεταβληθεί με οποιαδήποτε διοικητική απόφαση — Ο δασμός είναι απαραίτητο χρέος του εισαγωγέα προς τη Δημοκρατία — Άρθρο 188(2) του περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 1967 (Ν.82/67) — Ερμηνεία — Αυτοτελώς εφαρμοζόμενες οι διατάξεις του εδαφίου (2) και ανεξάρτητες από τις διατάξεις του υπόλοιπου άρθρου.

Οι αιτητές, που δεν αμφισβήτησαν την δασμολογική κλάση στην οποία κατάταξε τα εμπορεύματά τους ο Διευθυντής του τμήματος Τελωνείων, καθώς και τον ορθό συντελεστή δασμού 64.2%, αντί 7.8% που δήλωσαν οι ίδιοι, προσέβαλαν με την προσφυγή τους την απόφαση του Διευθυντή να απαιτήσει από αυτούς ποσό £7,448.69 ως διαφορά εισαγωγικού δασμού για εμπορεύματα τα οποία εκτελώνισαν. Αρχικά στο αιτητικό της προσφυγής ζήτησαν ακύρωση και της απόφασης του Διευθυντή να αξιώσει από αυτούς ποσό £700 για συμβιβασμό της διάπραξης αδικήματος. Σε κατοπινό στάδιο όταν τέθηκε η υπάρχουσα νομολογία υπόψη τους απέσυραν την προσφυγή τους αναφορικά με το σημείο αυτό.

Το μόνο σημείο που συζητήθηκε ήταν το θέμα της "ανάκλησης"

της ευνοϊκής για τους αιτητές αρχικής απόφασής τους η οποία, σύμφωνα με τους αιτητές, έπρεπε να ακυρωθεί βάσει των αρχών του διοικητικού δικαίου.

5 Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

10 Οι τελωνειακοί δασμοί εκτίθενται στο Νόμο 81/67 και όπως το ίδιο το Άρθρο 3(1) του Νόμου προβλέπει επιβάλλονται, εισπράττονται και καταβάλλονται προς όφελος των γενικών προσόδων της Δημοκρατίας. Ο εισαγωγέας επομένως έχει υποχρέωση στην καταβολή του καθοριζόμενου από το Νόμο δασμού. Η υποχρέωση δε αυτή, έχω τη γνώμη, πως δεν μπορεί να μεταβληθεί νόμιμα με οποιαδήποτε διοικητική απόφαση. Ο

15 διευθυντής, ως υπεύθυνος για την πιστή εφαρμογή του νόμου, βεβαιώνει την ταξινόμηση όπως προβλέπεται σ' αυτόν. Η άποψή μου είναι πως ο καθοριζόμενος από το Νόμο δασμός είναι απαράγραπτο χρέος του εισαγωγέα προς τη Δημοκρατία. Επιβεβαίωση βρίσκει η θέση μου στο Άρθρο 188 του Νόμου 82/67 και ειδικότερα στο εδάφιο (2)." Οι πρόνοιες του εδαφίου (2) είναι ανεξάρτητες των διατάξεων του υπολοίπου άρθρου και αυτοτελώς εφαρμοζόμενες. Οι διατάξεις του εδαφίου (1)(α) και (β) περιγράφουν και ορίζουν τις πράξεις που συνιστούν αδίκημα σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου. Ενώ τα εδάφια 3 και 4

20 καθορίζουν, το μεν 3 το είδος και το βαθμό αμέλειας που χρειάζεται για να συντελεστεί το αδίκημα, το δε 4 δημιουργεί απόλυτο αδίκημα. Ακολουθούν οι προβλεπόμενες ποινές. Και τα δύο όμως εδάφια αρχίζουν με τη φράση "άνευ επιρροασμού των διατάξεων του εδαφίου 2". Οι λέξεις δε με τις οποίες καταλήγει το εδάφιο (2) "εισπράττεται ως χρέος οφειλόμενον τη Δημοκρατία ή ως αστικόν τοιούτον" καταδεικνύουν πως δεν είναι προαπαιτούμενο της εφαρμογής του η ποινική δίωξη του υπόχρεου, άλλως θα υπήρχε πρόνοια για έκδοση διαταγής του ποινικού δικαστηρίου προς τον καταδικασθέντα να καταβάλει τον οφειλόμενο δασμό. Κρίνω πως το εδάφιο 2 δημιουργεί απόλυτη και απαράγραπτη υποχρέωση του εισαγωγέα πληρωμής του καθοριζόμενου από το Νόμο δασμού. Η εναρκτήρια δε φράση του εδαφίου (2):"οσάκις συνέπεια δηλώσεως ή εγγράφου ως εν τοις ανωτέρω", σκοπόν έχει, χωρίς να επαναλαμβάνονται οι ίδιες

30 λέξεις του εδαφίου (1) του Νόμου, να υιοθετηθούν οι περιστάσεις κάτω από τις οποίες δασμός είναι πληρωτέος ή επιστρεπτός. Αυτό όμως δεν καθιστά την εφαρμογή του αλληλένδετη με τα εδάφια 3 και 4, που δημιουργούν ποινικά αδικήματα για τα οποία προβλέπεται επίσης η ποινή. Όπου δεν υφίσταται οποιαδήποτε

αμφισβήτηση της δασμολογικής κλάσης στην οποία κατατάσσονται εισαγόμενα εμπορεύματα, όπως στην κρινόμενη υπόθεση, δεν υπάρχει πεδίο οποιασδήποτε διακριτικής εξουσίας του διευθυντή. Έχει υποχρέωση να προωθήσει την είσπραξη του οφειλόμενου δασμού.

5

Στην κρινόμενη προσφυγή, όπως είπα πιο πάνω, οι αιτητές δέχονται πως η ορθή, σύμφωνα με το Νόμο, δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων που εισήγαγαν είναι στην κλάση 84.15 με δασμολογικό συντελεστή 64.2%. Συνεπώς οφείλουν στο δημόσιο το ποσό των £7,448.69, ως υπόλοιπο του πληρωτέου δασμού. Καταλήγοντας, απλώς παρατηρώ πως, έχοντας υπόψη τα περιστατικά της παρούσας υπόθεσης, δεν υφίσταται ζήτημα ανάκλησης διοικητικής απόφασης.

10

15

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.

Αναφερόμενες Υποθέσεις:

Στελλάκης & Νίκος Αγαπίου κ.α. v. Δημοκρατίας (1991) 4(A) A.A.Δ. 58.

20

A & Σ Αντωνιάδης & Co v. Δημοκρατίας (1965) 3 A.A.Δ. 673.

Προσφυγή.

25

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ'ων η αίτηση με την οποία απαίτησαν από τους αιτητές το ποσό των £7,448.69, διαφορά εισαγωγικού δασμού για εμπορεύματα που εκτελώνταν.

30

A. Παπαχαραλάμπους, για τον αιτητή.

Γ. Λαζάρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', για τους καθ'ων η αίτηση.

35

Cur. adv. vult.

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Οι αιτητές, εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, προσβάλλουν την απόφαση του διευθυντή τμήματος τελωνείων να απαιτήσει από αυτούς το ποσό των ΛΚ 7,448.69, διαφορά εισαγωγικού δασμού για εμπορεύματα τα οποία εκτελώνισαν. Στο αιτητικό της προσφυγής επιζητείται

40

επίσης η ακύρωση της απόφασης του διευθυντή να αξιώσει από τους αιτητές ποσό £700 για συμβιβασμό της διάπραξης αδικήματος που προβλέπεται στον περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμο 82/67. Θα εκθέσω πολύ συνοπτικά τα γεγονότα της υπόθεσης, γιατί η προσφυγή θα κριθεί πάνω σε ένα μόνο νομικό σημείο, που θα συζητήσω αμέσως μετά.

Οι αιτητές σε δύο διαφορετικές περιπτώσεις εισήγαγαν
10 εμπορεύματα, συστήματα κλιματισμού, τα οποία και μετέφεραν σε ιδιωτική αποθήκη αποταμίευσης, όπου οι αρμόδιοι λειτουργοί του τελωνείου προέβησαν στην εξέτασή τους για να διακριβωθεί αν ταξινομήθηκαν ορθά για σκοπούς εισαγωγικού δασμού. Στον έλεγχο
15 διαπιστώθηκε πως η ταξινόμηση, την οποία έκαναν οι αιτητές στα σχετικά έγγραφα εισαγωγής, ήτο εσφαλμένη. Ειδικότερα, τα εμπορεύματα είχαν ταξινομηθεί στην κλάση 74.11 αντί 84.15. Ο διευθυντής με ειδοποίηση στους αιτητές απαίτησε, και αυτοί δέχθηκαν και κατέβαλαν, τον
20 υψηλότερο δασμό που καθορίζεται στην ορθή κλάση. Με αφορμή αυτό το περιστατικό, οι λειτουργοί του τμήματος τελωνείων ήλεγξαν και προηγούμενες εισαγωγές των αιτητών παρομοίων εμπορευμάτων για να διαπιστωθεί πως κατά τον τελωνισμό τους τα είχαν ταξινομήσει πάλι
25 στην ίδια λανθασμένη κλάση. Έτσι, ο διευθυντής πληροφόρησε εγγράφως τους αιτητές πως ο ορθός συντελεστής δασμολόγησης των επίδικων εμπορευμάτων ήταν 64.2% αντί 7.8% που δήλωσαν οι ίδιοι στα έγγραφα τελωνισμού. Η διαφορά δασμού που προκύπτει από την
30 παράνομη ταξινόμησή τους είναι £7,448.69, την οποία οι αιτητές κλήθηκαν να καταβάλουν μαζί με το συμβιβαστικό ποσό των £700 για το αδίκημα που διέπραξαν. Και τα δύο σκέλη της απόφασης προσβάλλονται με την υπό συζήτηση προσφυγή.

35

Στο στάδιο των διευκρινίσεων ο δικηγόρος των αιτητών δέχθηκε πως, σύμφωνα με την πάγια νομολογία μας, η απόφαση του διευθυντή, να προτείνει συμβιβασμό του διαπραχθέντος αδικήματος με την πληρωμή ποσού
40 £700, δεν ελέγχεται από το διοικητικό δικαστήριο. Δήλωσε επίσης πως ο ορθός συντελεστής δασμού είναι 64.2% γιατί τα εμπορεύματα εμπίπτουν στην κλάση 84.015. Η βεβαίωση δηλαδή από το διευθυντή του πληρωτέου

δασμού είναι σύμφωνη με το Νόμο. Επομένως, το νομικό σημείο που συζητήθηκε είναι η "ανάκληση" από το διευθυντή της προηγούμενης ευνοϊκής για τους αιτητές απόφασής του, η οποία, κατά την εισήγηση του δικηγόρου των αιτητών, πρέπει να ακυρωθεί βάσει των αρχών του διοικητικού δικαίου. Χρησιμοποιώ σε εισαγωγικά τη λέξη "ανάκληση" για τους λόγους που θα γίνουν αντιληπτοί αμέσως παρακάτω. Ο δικηγόρος της Δημοκρατίας καταπιάνεται στην αγόρευσή του με το ίδιο ζήτημα, για να υποστηρίξει πως η απόφαση του διευθυντή να "ανακαλέσει" την προηγούμενη απόφαση του, αναφορικά με τη δασμολογική ταξινόμηση των εμπορευμάτων, ελήφθη νόμιμα.

Έτσι, η συζήτηση της υπόθεση περιεστράφη γύρω από τις γενικές αρχές που αφορούν στην άσκηση της διακριτικής ευχέρειας διοικητικού οργάνου να ανακαλεί προηγούμενη απόφασή του, στην περίπτωση μας την ταξινόμηση εμπορευμάτων για σκοπούς εισαγωγικού δασμού. Η θέση αυτή και των δύο δικηγόρων βρίσκει έρεισμα στην απόφαση δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην προσφυγή 143/76, που εκδόθηκε στις 8.1.91 (Ιδέστε: *Στελλάκης & Νίκος Αγαπίου κ.α. αιτητές v. Κυπριακής Δημοκρατίας*). Ο δικαστής Μαλαχτός απεφάνθη στην υπόθεση αυτή πως στον περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμο του 1967, 82/67, δεν υπάρχει διάταξη που να επιτρέπει στο διευθυντή την ανάκληση προηγούμενης βεβαίωσής του της ταξινόμησης εμπορευμάτων, στην οποία προέβη εισαγωγέας, για σκοπούς επιβολής δασμού. Αποτέλεσμα της μη ύπαρξης τέτοιας ρητής πρόνοιας, συνεχίζει ο Δικαστής στην απόφασή του, είναι η εφαρμογή των γενικών αρχών διοικητικού δικαίου. Ο δικαστής επισημαίνει επίσης πως ο Νόμος, Κεφ. 315, που ίσχυε πριν τον 82/67, είχε ρητή πρόνοια στο άρθρο 155(1), σε αντίθεση με το Νόμο 82/67, στον οποίο δεν υπάρχει η ίδια ή παρόμοια πρόνοια. Κάμνει δε αναφορά στην υπόθεση *A & Σ Αντωνιάδης & Co. v. της Δημοκρατίας* (1965) 3 Α.Α.Δ. 673, όπου αποφασίστηκε πως, ενόψει των προνοιών του άρθρου 155(1) του Κεφ. 315, που ρυθμίζουν την εξουσία του διευθυντή να επανεξετάζει το ζήτημα του πληρωτέου δασμού και να επανέρχεται να απαιτεί ή να επιστραφεί στον εισαγωγέα, ανάλογα με την περίπτωση, δασμός που

οφείλεται ή καταβλήθηκε αχρεωστήτως, δεν ισχύουν οι σχετικές με την ανάκληση διοικητικής απόφασης αρχές του διοικητικού δικαίου.

- 5 Με όλο το σεβασμό στον αδελφό δικαστή, έχω διαφορετική άποψη πάνω στο θέμα, την οποία προχωρώ αμέσως να εκφράσω, παραπέμποντας στις σχετικές διατάξεις του Νόμου 82/67, οι οποίες και παρατίθενται αυτούσιες στη σχετική απόφαση του δικαστή Μαλαχτού.
- 10 Το άρθρο 169(1) έχει ως εξής:

"Άνευ επηρεασμού οιασδήποτε ετέρας διατάξεως του παρόντος Νόμου παν ποσόν οφειλόμενον υπό μορφήν δασμού ή φόρου καταναλώσεως εισπράττεται ως χρέος οφειλόμενον τη Δημοκρατία".

15

Το άρθρο 3(1) του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Επιβολή και Επιστροφή) τούτων Νόμος του 1967, 81/67, προβλέπει:

- 20 "3(1) Τηρουμένων των διατάξεων των εκάστοτε εν ισχύϊ Νόμων και των διατάξεων των άρθρων 11 και 12 παρόντος Νόμου, ως και των όρων, ους το Υπουργικόν Συμβούλιον θέλει εν εκάστη περιπτώσει ορίσει,
- 25 επιβάλλονται, εισπράττονται και καταβάλλονται προς όφελος των γενικών προσόδων της Δημοκρατίας, εφ' απάντων των εν τω Δευτέρω Πίνακι ειδικώς καθοριζομένων εμπορευμάτων -

- 30 (α) άτινα, μετά την εισαγωγήν των εν τη Δημοκρατία, τελωνίζονται προς εσωτερικήν εν αυτή κατανάλωσιν. ή

- 35 (β) άτινα, καίτοι αναγεγραμμένα εν τω δηλωτικώ εισαγωγής σκάφους τινός ή αεροσκάφους, δεν προσάγονται εις τον λειτουργόν, ως προνοείται εν άρθρω 30 του περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου,

- 40 οι διάφοροι δασμοί (εν τοις εφεξής αναφερόμενοι ως 'τελωνειακοί δασμοί') οι εμφανιόμενοι εν τω ειρημένω Πίνακι και εκτιθέμενοι έναντι μιας εκάστης κλάσεως αντιστοίχως, εν τη στήλη του Πίνακος όστις, δυνάμει του άρθρου 4 ή 5, τυγχάνει εφαρμογής επί των

τοιούτων εμπορευμάτων".

Οι τελωνειακοί δασμοί εκτίθενται στο Νόμο 81/67 και, όπως το ίδιο το άρθρο 3(1) του Νόμου προβλέπει επιβάλλονται, εισπράττονται και καταβάλλονται προς 5
όφελος των γενικών προσόδων της Δημοκρατίας. Ο εισαγωγέας επομένως έχει υποχρέωση στην καταβολή του καθοριζόμενου από το Νόμο δασμού. Η υποχρέωση δε αυτή, έχω τη γνώμη, πως δεν μπορεί να μεταβληθεί νόμιμα με οποιαδήποτε διοικητική απόφαση. Ο διευθυντής, ως 10
υπεύθυνος για την πιστή εφαρμογή του νόμου, βεβαιώνει την ταξινόμηση όπως προβλέπεται σ' αυτόν. Η άποψή μου είναι πως ο καθοριζόμενος από το Νόμο δασμός είναι -απαράγραπτο χρέος του εισαγωγέα προς τη Δημοκρατία. Επιβεβαίωση βρίσκει η θέση μου στο άρθρο 188 του 15
Νόμου 82/67 και ειδικότερα στο εδάφιο (2). Είναι αναγκαίο να παραθέσω αυτούσιο το άρθρο :

188(1) Πας όστις -

(α) εκδίδει ή υπογράφει ή προκαλεί την έκδοσιν ή 20
υπογραφήν ή παραδίδει ή προκαλεί την παράδοσιν εις τον Διευθυντήν ή τινά λειτουργόν, οιασδήποτε δηλώσεως, γνωστοποιήσεως, πιστοποιητικού ή 25
ετέρου πάσης φύσεως εγγράφου ή

(β) προβαίνει εις δήλωσιν εις απάντησιν ερωτήματος τεθέντος αυτώ υπό τινος λειτουργού, ως 30
ούτος υπέχει υποχρέωσιν δυνάμει νομοθετικής τινος πράξεως·

η δε δήλωσις ή έγγραφον, σχέσιν έχον προς τινά σκοπόν αφορώντα εις παραχωρηθείσαν αρμοδιότητα είναι αναληθής εις τι ουσιώδες στοιχείον αυτού, ούτος είναι ένοχος αδικήματος δυνάμει του παρόντος 35
άρθρου.

(2) Οσάκις, συνεπείας δηλώσεως ή εγγράφου ως εν τοις ανωτέρω, δεν καταβληθή το πλήρες ποσόν του πληρωτέου δασμού ή φόρου ή επιστραφή, παρασχεθή 40
έκπτωσις ή αποδοθή δασμός ή φόρος κατά ποσόν μείζον του κατά νόμον προβλεπομένου, ο επί το έλαττον καταβληθείς ή ο αχρεωστήτως επιστραφείς, εκπεσθείς δασμός ή φόρος εισπράττεται ως χρέος

οφειλόμενον τη Δημοκρατία ή ως αστικόν τοιούτον".

- Η διαφορά της άποψής μου, από αυτή που εκφράστηκε στην υπόθεση *Αγαπίου*, έγκειται στο ότι ο δικαστής
- 5 Μαλαχτός έκρινε πως οι πρόνοιες του εδαφίου (2) εφαρμόζονται μόνο μετά από ποινική δίωξη εναντίον του εισαγωγέα. Η δική μου γνώμη όμως, που εκφράζω με κάθε σεβασμό, είναι πως οι πρόνοιες του εδαφίου (2) είναι ανεξάρτητες των διατάξεων του υπολοίπου άρθρου και
- 10 αυτοτελώς εφαρμοζόμενες. Οι διατάξεις του εδαφίου (1) (α) και (β) περιγράφουν και ορίζουν τις πράξεις που συνιστούν αδίκημα σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου. Ενώ τα εδάφια 3 και 4 καθορίζουν, το μεν 3 το είδος και το βαθμό αμέλειας που χρειάζεται για να συντελεστεί το
- 15 αδίκημα, το δε 4 δημιουργεί απόλυτο αδίκημα. Ακολουθούν οι προβλεπόμενες ποινές. Και τα δύο όμως εδάφια αρχίζουν με τη φράση "άνευ επηρεασμού των διατάξεων του εδαφίου 2". Οι λέξεις δε με τις οποίες καταλήγει το εδάφιο (2) "εισπράττεται ως χρέος"
- 20 οφειλόμενον τη Δημοκρατία ή ως αστικόν τοιούτον" καταδεικνύουν πως δεν είναι προαπαιτούμενο της εφαρμογής του η ποινική δίωξη του υπόχρεου, άλλως θα υπήρχε πρόνοια για έκδοση διαταγής του ποινικού δικαστηρίου προς τον καταδικασθέντα να καταβάλει τον
- 25 οφειλόμενο δασμό. Κρίνω πως το εδάφιο 2 δημιουργεί απόλυτη και απαράγραπτη υποχρέωση, του εισαγωγέα, πληρωμής του καθοριζόμενου από το Νόμο δασμού. Η εναρκτήρια δε φράση του εδαφίου (2): "οσάκις συνεπεία δηλώσεως ή εγγράφου ως εν τοις ανωτέρω", σκοπόν έχει,
- 30 χωρίς να επαναλαμβάνονται οι ίδιες λέξεις του εδαφίου (1) του Νόμου, να υιοθετηθούν οι περιστάσεις κάτω από τις οποίες δασμός είναι πληρωτέος ή επιστρεπτέος. Αυτό όμως δεν καθιστά την εφαρμογή του αλληλένδετη με τα
- 35 εδάφια 3 και 4, που δημιουργούν ποινικά αδικήματα για τα οποία προβλέπεται επίσης η ποινή. Όπου δεν υφίσταται οποιαδήποτε αμφισβήτηση της δασμολογικής κλάσης στην οποία κατατάσσονται εισαγόμενα εμπορεύματα, όπως στην κρινόμενη υπόθεση, δεν υπάρχει
- 40 πεδίο οποιασδήποτε διακριτικής εξουσίας του διευθυντή. Έχει υποχρέωση να προωθήσει την είσπραξη του οφειλόμενου δασμού.

Στην κρινόμενη προσφυγή, όπως είπα πιο πριν, οι

αιτητές δέχονται πως η ορθή, σύμφωνα με το Νόμο, δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων που εισήγαγαν είναι στην κλάση 84.15 με δασμολογικό συντελεστή 64.2%. Συνεπώς οφείλουν στο δημόσιο το ποσό των £7,448.69, ως υπόλοιπο του πληρωτέου δασμού. Καταλήγοντας, απλώς 5 παρατηρώ πως, έχοντας υπόψη τα περιστατικά της παρούσας υπόθεση, δεν υφίσταται ζήτημα ανάκλησης διοικητικής απόφασης.

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα εις βάρος των 10 αιτητών.

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.